خبر

چرا سطح آب دریای خزر کاهش پیدا کرده است؟

ایسنا: رئیس پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو گفت: براساس مطالعات انجام‌شده، افزایش دما و کاهش بارش مهم‌ترین عوامل کاهش سطح آب دریای خزر هستند. در سال ۲۰۰۳ (۱۳۸۲) پنج کشور حاشیه دریای خزر «کنوانسیون منطقه‌ای حفاظت از محیط زیست دریای خزر» موسوم به «کنوانسیون تهران» را امضا کردند. این کنوانسیون در تاریخ ۱۲ آگوست ۲۰۰۶ لازم‌الاجرا شد و همه کشورها این معاهده را به عنوان یک واقعه مهم زیست‌محیطی جشن گرفتند و از آن پس این روز را «روز دریای خزر» نامیدند. خزر نام دریاچه‌ای با وسعت ۶۰۰هزارو ۳۸۴ کیلومتر مربع است که طول سواحل آن به ۷۰۰۰ کیلومتر می‌رسد. کشورهای ایران، روسیه، جمهوری آذربایجان، جمهوری‌های ترکمنستان و قزاقستان این دریاچه را در برگرفته‌اند و همگی از مواهب آن استفاده می‌کنند.

خزر پس از خلیج فارس و سیبری، به لحاظ ذخایر نفت و گاز موجود در ساحل و زیربستر در مقام سوم قرار دارد و همین مسئله ارزش آن را چندین برابر می‌کند. از سوی دیگر، سطح آب این دریا در سال‌های اخیر کاهش پیدا کرده است.

مهدی رهنما درباره عوامل مؤثر در پس‌رفت آب دریای خزر طی سال‌های اخیر اظهار کرد: این وضعیت هم عامل انسانی و هم عامل طبیعی دارد. عمیق‌ترین بخش دریای خزر به سمت ایران است، بنابراین تأثیر رودخانه ولگا و سدهای آن بر ایران به قدری نیست تا به عنوان یک عامل مؤثر بر کاهش سطح دریا در سمت کشورمان از آن نام ببریم. او اضافه کرد: بررسی‌ها نشان می‌دهد از دهه ۵۰ شمسی تا اواخر سال ۱۴۰۲، سطح آب دریای خزر دوره نوسانی داشته است. با مقایسه آن با عوامل طبیعی می‌بینیم تغییرات اقلیمی عامل مهمی در پس‌رفت آب دریای خزر بوده است.

رئیس پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو ادامه داد: کمترین سطح آب دریای خزر حدود سال ۵۶ شمسی ثبت شد و تقریبا ۳۰ متر بود. سطح آب این پهنه آبی از سال ۵۷ افزایش یافت و بیشترین میزان آن در دهه ۷۰ ثبت شد. از این زمان دوباره روند کاهشی آن آغاز شد و فقط طی دو سال افزایش یافت. الان به حدود ۲۷ متر کاهش سطح آب رسیده‌ایم. او درباره علل کاهش سطح آب دریای خزر گفت: میزان آب ورودی به این دریا کاهش یافته است. مستحدثاتی روی رودخانه‌هایی مانند سفیدرود و سایر رودخانه‌هایی که از رشته‌کوه البرز سرچشمه می‌گیرند و وارد دریای خزر می‌شوند، احداث شده است که جریان آب رودخانه‌ها را ذخیره می‌کنیم؛ بنابراین ورودی‌های آب دریای خزر را کاهش داده‌ایم.

رئیس پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو ادامه داد: میزان جمعیت ساکن در سواحل دریای خزر به دلیل رشد جمعیت و همچنین مهاجرت‌های صورت‌گرفته به این منطقه افزایش زیادی پیدا کرده که موجب افزایش مصرف آب به‌ویژه منابع آب زیرزمینی -که ارتباط مستقیم با آب دریا دارد- شده است.

رهنما اضافه کرد: این عوامل در کنار تغییرات اقلیمی، کاهش بارش و افزایش دما موجب کاهش سطح آب دریای خزر شده است. براساس مطالعات انجام‌شده، افزایش دما و کاهش بارش مهم‌ترین عوامل در این زمینه هستند. او درباره تبعات پس‌رفت آب دریای خزر گفت: تداوم این وضعیت موجب بی‌استفاده‌شدن بندرهای شمالی کشور می‌شود و آنها را باید به عمق بیشتر دریای خزر منتقل کنیم. علاوه‌برآن منبع رطوبتی برای منطقه کاهش می‌یابد و موجب افزایش شدت تغییرات اقلیمی می‌شود. به عنوان نمونه، زمانی که دریاچه ارومیه وضعیت عادی داشت، به عنوان یک منبع رطوبتی به افزایش میزان بارش در منطقه کمک می‌کرد.

رئیس پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو تأکید کرد: تداوم پس‌رفت دریای خزر در برخی مناطق نظیر بخش‌های شرقی دریا مانند خلیج گرگان می‌تواند این پهنه را به کانون گردوغبار تبدیل کند. او درباره تأثیر همکاری کشورهای حاشیه خزر بر تراز آبی مطلوب این پهنه آبی گفت: تشکل‌های بین‌المللی اگر در حد موافقنامه باشد، موجب بروز اتفاق خاصی در حوزه دریای خزر نمی‌شود. سال‌هاست که سطح آب دریای خزر با نوساناتی همراه است و بیشترین تأثیر را روی روسیه گذاشته است و موجب شده بسیاری از تأسیسات کنار دریا را از دست دهد. تا موقعی که به این نتیجه نرسیم که در منفعت و ضرر این اکوسیستم آبی شریک هستیم، به بازده مناسبی دست نخواهیم یافت.

رئیس پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو تأکید کرد: یک برنامه جامع مدیریتی با ضمانت اجرائی برای دریای خزر لازم است تا همه کشورهای حاشیه خزر متعهد شوند و براساس آن عمل کنند؛ به عنوان نمونه همه کشورها حقابه زیست‌محیطی دریای خزر را پرداخت کنند. علاوه‌برآن از نظر پژوهشی همکاری و بانکی از پژوهش‌های انجام‌شده درباره دریای خزر بهره‌گیری کنیم و براساس آن برای این پهنه آبی تصمیم بگیریم. رهنما در پایان گفت: می‌توانیم براساس سازوکار مشخصی که مورد قبول کشورهای حاشیه دریای خزر باشد صندوق مالی مشترک ایجاد کنیم که هزینه پژوهش‌ها را نیز تأمین کند.

تحلیلی بر اصلاح ماده ۲۲ اساسنامه اسکودا راجع به شرایط نامزدی در انتخابات

آیا مدیران، استقلال نهاد وکالت را نقض خواهند کرد؟

شهرام کیوانفر
وکیل

عکس: بهاره اسدی، خبرگزاری دانشجو

متأسفانه در حدود اطلاع و به دلایلی که بر من پوشیده است، نه اسکودا و نه کانون‌های وکلا درمورد موضوعات مرتبط با اصلاح اساسنامه اسکودا، از جمله درباره متن پیشنهادی برای اصلاح ماده ۲۲ اساسنامه که مطابق دستور، مقرر است در نشست هیئت عمومی در روز چهارشنبه ۲۴ مرداد ۱۴۰۳ به رأی گذاشته شود، اطلاع‌رسانی نکرده‌اند و خود را به الزامات اصل شفافیت ملزم و ملتزم ندانسته‌اند.

این نیز قابل ذکر است که در صورت‌جلسه مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۰۴ شورای اجرائی که توسط اسکودا منتشر شده است، تاریخ نشست هیئت عمومی به اشتباه ۱۴۰۳/۰۵/۲۵ ذکر شده و محل نشست اعلام نشده است. طبعا لازم بود پس از اطلاع از اشتباه، نسبت به انتشار اصلاحیه و اعلام محل نشست اقدام می‌شد که در حدود اطلاع، چنین اصلاحیه و اعلامیه‌ای منتشر و اطلاع‌رسانی نشده است.

تا تاریخ نگارش این یادداشت، درمورد اصلاحات پیشنهادی راجع‌به شرایط نامزدهای انتخابات هیئت‌رئیسه و بازرسان اسکودا، اطلاعات قابل مراجعه بسیار محدود و در همان حدی است که در یکی دو رسانه صنفی در شبکه اجتماعی منتشر شده است؛ این البته جای تقدیر از آن رسانه‌ای دارد که به وظیفه خود عمل کرده است.

مطابق متنی که در شبکه اجتماعی منتشر شده، ظاهرا پیشنهاد این است که ماده ۲۲ اساسنامه فعلی حذف و متن جدیدی به عنوان ماده ۲۳ جایگزین آن شود. هرچند روایت‌های دیگر و بسیار بدتری نیز درباره چگونگی اصلاح ماده ۲۲ شنیده شده که اتفاقا بر پایه همان شنیده‌ها محتمل‌تر است، ولی در این یادداشت مختصر همان متن منتشرشده در شبکه اجتماعی مبنای بررسی قرار گرفت.

ماده ۲۲ فعلی مقرر کرده است: «رئیس اسکودا، نواب رئیس و نمایندگان شورای اجرائی و بازرسان می‌توانند از خارج از هیئت عمومی و هیئت‌های مدیره کانون‌ها انتخاب شوند».

ماده ۲۳ پیشنهادی که «مقرر شده» جایگزین ماده ۲۲ شود، به ترتیب زیر است:

رئیس، نواب رئیس و بازرس اتحادیه از میان افراد دارای شرایط ذیل انتخاب می‌شوند:

اکنون با این اطلاعات اولیه، تحلیل موضوع و درک محدودیت‌های جدی و ماهیت فیلترینگی که اصلاح اساسنامه برای نامزدی در انتخابات هیئت‌رئیسه اسکودا ایجاد می‌کند مشکل نیست. به ترتیبی که ملاحظه می‌شود، فیلترینگ پیش‌بینی‌شده برای انتخابات اسکودا، سه مکانیسم نوعی (Objective)، شخصی (Subjective) و نوعی-شخصی (Objective-Subjective) را به خدمت گرفته است تا خطای آن نزدیک به صفر شود.

شرط «سابقه وکالت به مدت ۱۵ سال تمام»، مکانیسم محدودکننده نوعی است. با اعمال این شرط گروه قابل توجهی از افراد واجد صلاحیت، دیگر واجد شرایط نخواهند بود. اگر تنها شرط لازم فقط همین بود، ممکن بود با توجیهاتی قابل قبول به نظر برسد.

شرط «یک دوره کامل عضویت در هیئت مدیره»، مکانیسم محدودکننده نوعی-شخصی است. این شرط «نوعی» است چون بدون تبعیض و بدون دخالت سلیقه‌ها و قضاوت‌های شخصی نوعا قابل احراز است؛ در همان حال «شخصی» است چون به موجب تبصره یک ماده چهار قانون کیفیت اخذ پروانه وکالت مصوب ۱۳۷۶، برای عضویت در هیئت‌مدیره، تأیید صلاحیت دادگاه انتظامی قضات لازم است و این تأیید صلاحیت براساس معیارهای نوعیِ شناخته‌شده صورت نمی‌گیرد و به نظر و قضاوت دادگاه انتظامی قضات بستگی دارد. روشن است که اعمال این شرط، گروه بسیار بزرگ‌تری از وکلا را از حیطه افراد واجد شرایط حذف می‌کند.

اعمال شرط اول و دوم با هم به حدی محدودکننده است که اگر کسی حوصله به خرج دهد و آن را بر وکلای موجود اعمال کند، به فهرستی مشخص با معدودی اسم خواهد رسید. برای درک بهتر تأثیر محدودکننده شرط «یک دوره کامل عضویت در هیئت‌مدیره»، توجه به سه نکته کمک می‌کند: ۱. بسیاری از اعضای هیئت‌مدیره دوره‌های قبلی متأسفانه به رحمت خدا رفته‌اند یا به‌لحاظ سنی یا شرایط زندگی آمادگی قبول مسئولیت ندارند؛ ۲. بسیاری از اعضای فعلی هیئت‌مدیره کانون‌ها اولین‌بار است که عضو هیئت‌مدیره شده‌اند و سابقه یک دوره عضویت ندارند؛ و ۳. بسیاری از اعضای کانون‌های استانی امکان اقامت دائم در تهران را ندارند و به همین دلیل نامزد ریاست اسکودا نخواهند شد.

شرط سوم، مکانیسم محدودکننده شخصی است و با این عبارت که «ظرف چهار سال گذشته پیشینه رد صلاحیت از طرف دادگاه انتظامی قضات نداشته باشد»، موضوع نظارت استصوابی دادگاه انتظامی قضات بر انتخابات کانون‌ها را تأیید کرده و به انتخابات اسکودا تسری داده است.

برای درک ناروایی این شرط اخیر، یادآوری سوابق کمک می‌کند.

شرط تأیید صلاحیت یا همان نظارت استصوابی دادگاه انتظامی قضات برای نامزدی در انتخابات هیئت‌مدیره، در لایحه استقلال کانون وکلای دادگستری وجود نداشت و اولین بار در سال ۱۳۷۶، به موجب تبصره ۱ ماده ۴ قانون کیفیت اخذ پروانه وکالت، به کانون‌های وکلا تحمیل شد. بدتر از آن، شرایط دیگری بود که در ماده ۲ همان قانون پیش‌بینی شد و احراز آنها مستلزم تفتیش عقاید است.

بعد از تصویب تبصره ماده چهار در سال ۱۳۷۶، کانون‌ها و وکلا به آن اعتراض کردند و آن را نقض آشکار و مستقیم استقلال نهاد وکالت دانستند، ولی درنهایت، با توجه به اینکه شرط نظارت استصوابی و سایر شرایط مقرر، ناشی از حکم قانون بودند و اصلاح قانون، با وجود پیگیری‌ها و رایزنی‌ها مقدور نشد، وکلا و کانون‌ها درحالی‌که به اعتراض خود باقی بودند، درنهایت منفعل شدند و با نارضایتی به شرایط مقرر در قانون کیفیت اخذ پروانه وکالت تمکین کردند.

اکنون پس از سال‌ها جوش‌وخروش درباره اهمیت استقلال وکیل و نهاد وکالت و پس از اعتراض‌های پرسروصدا و مکرری که در همه این سال‌ها نسبت به نقض استقلال وکلا و کانون‌ها توسط مراجع خارج از کانون مطرح شده، ظاهرا بنا بر این است که این بار، اعضای هیئت‌مدیره کانون‌ها در نشست چهارشنبه ۲۴ مرداد ۱۴۰۳، با اراده خود، داوطلبانه و بدون وجود یک تحمیل قانونی، به نقض استقلال نهاد وکالت رأی دهند و این امر بدفرجام را عالمانه و عمدی به اساسنامه اسکودا، به خودشان و به جامعه وکالت تحمیل کنند. این امر اگر محقق شود، از این بابت که نقض استقلال وکلا و کانون‌ها با اراده و رأی خود وکلاست، امری بی‌سابقه است و عمیق‌ترین لطمه را به آرمان استقلال نهاد وکالت وارد خواهد کرد.

شرط آخر، نداشتن محکومیت مؤثر انتظامی درجه ۴ و بالاتر است. این شرط نیز یک مکانیسم محدودکننده نوعی-شخصی است.

اینکه اعمال این شرایط محدودکننده چه اثری بر انتخابات هیئت‌رئیسه اسکودا خواهد گذاشت یک امر است، شناسایی نظارت استصوابی دادگاه انتظامی قضات توسط مدیران کانون‌ها در اساسنامه اسکودا امری دیگر و علی حده است.

استقلال مهم‌ترین اصلی است که کانون‌های وکلا نباید از آن دست بردارند. استقلال کانون‌های وکلا مدت‌هاست که مخدوش شده و چه بسا تا حد زیادی از دست رفته است. مدت‌هاست کانون‌های وکلا به ساختاری پوک و کم‌جان مبدل شده‌اند و قادر نیستند وظایف قانونی و سنتی خود را به شایستگی انجام دهند. درحال‌حاضر کانون‌های وکلا نسبت به آموزش و اختبار بیش از ۲۱ هزار کارآموزی که ظرف دو سال اخیر در نتیجه قانون تسهیل به دوره کارآموزی وارد شده‌اند، مستأصل و ناتوانند و کم‌وبیش تبدیل شده‌اند به مراکز اداری برای بارگذاری اطلاعات در درگاه ملی مجوزها.

با همه این مشکلات، هرچند استقلال نهاد وکالت تا حد زیادی از دست رفته است، ولی آرمان استقلال نهاد وکالت از بین نرفته و بر جای خود باقی است. با شناسایی نظارت استصوابی و قبول داوطلبانه آن در اساسنامه اسکودا، لطمه سخت و عمیقی به دست خود مدیران کانون و به آرمان استقلال وارد خواهد شد.

معتقدم مدیران شریف و فرهیخته نهاد وکالت به وظیفه خود نسبت به محافظت از استقلال کانون وکلا، به عنوان یک ارزش اولیه و بنیادین، واقف و متعهدند؛ درعین‌حال شنیده شده است که برخی مدیران خیرخواه و دوستدار نهاد وکالت که در سلامت نفس و حسن‌نیت آنها تردیدی نیست، از سر مصلحت‌اندیشی مردد شده‌اند که کار درست چیست و در نشست ۲۴ مرداد کدام رأی به‌نفع نهاد وکالت خواهد بود. برای خروج از این تردید احتمالی، خوب است به یک تعبیر معقول و مقبول متوسل شویم و آن اینکه مقتضای ذات مدیریت کانون، دفاع از استقلال نهاد وکالت است؛ رأی به نقض استقلال نهاد وکالت، خلاف مقتضای ذات مدیریت در کانون است و به قیاس همان حکم قانون مدنی، هم باطل است هم مبطل. مطابق این تعبیر، رأی یک مدیر کانون به ضرر استقلال نهاد وکالت، نه‌تنها بی‌اعتبار است، بلکه اگر مدیری رأی به نقض استقلال کانون بدهد -اعم از اینکه محتوای مورد رأی صریح باشد یا به طور ضمنی منجر به نقض استقلال کانون شود- صلاحیت خود برای ادامه مدیریت در کانون وکلا را منتفی و برطرف کرده است. از این منظر، اعضای هیئت‌مدیره کانون‌های وکلا این صلاحیت و اختیار را ندارند که در نشست ۲۴ مرداد، با بلندکردن دست، پا از خط استقلال وکالت بیرون بگذارند.

اگر برخلاف انتظار، آنچه نباید بشود شد، به نظرم باید منتظر باشیم که به‌زودی اسکودا به لویاتان جامعه وکالت تبدیل شود. خوب است در همان جلسه که به نقض استقلال کانون رأی می‌دهند، تا دیر نشده، وظایف و اختیارات فراخی را که در اساسنامه به اسکودا سپرده‌اند پس بگیرند.

نگاه

چالش‌های اقلیمی سواحل مکران زیر ذره‌بین ناسا

ناسا با انتشار یک تصویر ماهواره‌ای از سواحل مکران، برخی از چالش‌های محیط زیستی این منطقه را بررسی کرد. تصویر روز رصدخانه زمین ناسا، تصویری از سواحل مکران در کنار دریای عمان را به نمایش می‌گذارد که توسط یک فضانورد گرفته شده است. ناسا ضمن انتشار این عکس توضیح می‌دهد: در طول ساحل مکران که نوار زمینی در امتداد خلیج عمان در جنوب شرقی ایران و جنوب غربی پاکستان است، چندین دماغه و خلیج دیده می‌شود. این دماغه‌ها به دلیل شکل‌های باریک و کشیده‌شان به نام «دماغه‌های چکشی» شناخته می‌شوند و شکل‌گیری آنها بیشتر تحت تأثیر فعالیت‌های تکتونیکی و بالا آمدن زمین است. این خلیج‌ها، به‌ویژه در ساحل شمالی خلیج چابهار ایران، دارای خطوط ساحلی با انحنای بلند هستند که تجمع رسوبات شنی را نشان می‌دهند. این تجمع‌ها به صورت خطوط نیمه‌موازی به چشم می‌خورند که موقعیت‌های خطوط ساحلی قبلی را نشان می‌دهند و به آنها «تپه‌های ساحلی» گفته می‌شود. ناسا اشاره می‌کند که اخیرا محققان به بررسی آسیب‌پذیری خلیج‌های ساحل مکران در برابر تغییرات اقلیمی و افزایش سطح دریا پرداخته‌اند. این پژوهش نشان داد که سنگ‌های سخت‌تر دماغه‌ها کمتر در معرض فرسایش امواج قرار دارند، درحالی‌که سنگ‌های نرم‌تر خلیج‌های مجاور، آسیب‌پذیرترند. با افزایش سطح دریا، سواحل این خلیج‌ها ممکن است به سمت خشکی حرکت کنند یا با تجمع رسوبات به سمت دریا پیشروی کنند. ساحل مکران به دلیل زمین‌های ناهموار، صخره‌های چشم‌گیر و سواحل شنی‌اش شناخته شده است. آب‌های ساحلی این منطقه میزبان حیات دریایی پویایی هستند. سواحل این منطقه به عنوان مکان‌های تخم‌گذاری لاک‌پشت‌های سبز و زیتونی مورد استفاده قرار می‌گیرد که نشان‌دهنده اهمیت اکولوژیکی این منطقه است. جنگل‌های حرا در اطراف مصب‌ها و دلتاهای رودخانه‌ای فراوان‌اند و زیستگاه‌های مهمی برای بسیاری از گونه‌های ماهی و پرندگان فراهم می‌کنند. این منطقه همچنین یکی از نقاط موردعلاقه پرنده‌نگران است که شامل پرندگان مهاجر و مقیم مانند حواصیل‌ها، اگرت‌ها و فلامینگوهاست. با وجود داشتن مناطق خشک و بیابانی داخلی، گونه‌های مقاومی مانند غزال عربی و انواع خزندگان در این منطقه زندگی می‌کنند. بااین‌حال، ساحل مکران با چندین چالش محیطی روبه‌رو است. اقلیم خشک و استفاده بی‌رویه از منابع زمینی به مشکلاتی مانند بیابان‌زایی منجر شده است. فرسایش طبیعی ساحلی به‌دلیل فعالیت‌های انسانی تشدید شده و منجر به از دست دادن زمین و زیستگاه‌ها می‌شود.

جدول ۴۸۴۳ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- مخلوط‌کردن- اولین مقتول تاریخ- نیمی از دنیا ۲- بی‌حرکتی- دلشوره- میوه گرمسیری با خواص درمانی ۳- پایتخت سوئیس- پرنده‌ای شکاری- منطقه‌ای در اسپانیا که چندین قرن تحت حاکمیت مسلمانان بود ۴- ورزشی رزمی- مجموعه‌داستانی نوشته منیرو روانی‌پو ۵- بندگی- شایستگی- برچسب قیمت ۶- جلوترین منطقه درگیری با دشمن- از پرسنل کادر درمانی- پهلوان ۷- انعام و بخشش- آژیر خطر- سخن یاوه ۸- پزشکان- نوعی طبل- آغشته به خون ۹- دریایی که حد فاصل دو قاره آسیا و آفریقا است- قلابی و غیرواقعی- پیشوا ۱۰- پیشوند فعل مضارع- گوشه‌ها- همسایه چین و کامبوج ۱۱- نوعی پارچه پنبه‌ای- برخورد- چهره ۱۲- از همزبانی خوش‌تر است- آماده ۱۳- فهرست الفبایی آغاز کتاب- مأمور پلیس- پیامبران ۱۴- پاک از تهمت- گرما- زن گندمگون ۱۵- زائوترسان- نوعی ساز بادی- ترکیب شیمیایی آبدار

عمودی:

۱- داستانی نوشته جان اشتاین بک- ابزاری برای نمایش تصاویر و حرکات ستاره‌ها ۲- حیله و نیرنگ- راهزنی- صندلی تشریفاتی ۳- دهمین سوره قرآن- آشپزخانه- شاعر دوره مشروطه ۴- انبار کشتی- از پیامبران بنی‌اسرائیل- روز بیست‌وهشتم هر ماه شمسی در ایران قدیم ۵- بافته‌شده- فیلمی ماندگار ساخته امیر نادری ۶- کلیسای تاریخی پاریس- چک مسافرتی- اندازه ۷- تازیانه- پدر- بی‌ریا ۸- میل و آرزو- از عوامل مؤثر در فروش کالا- آغوز ۹- اکنون- بیماری ویروسی جانوران گوشتخوار- گوشه‌ای در دستگاه ماهور ۱۰- پنج ترکی- فرزند نتیجه- رهاشده از تعلقات دنیوی ۱۱- به گمان افکندن- فرزند اسماعیل نبی(ع) ۱۲- باتلاق- بخش پایانی- حایل میان دو چیز ۱۳- تدوین‌شده- ماه ششم فرنگی- سنگی زینتی ۱۴- خطایی در هندبال- پهلوان گود زورخانه- خانه بزرگ ۱۵- دلتنگی حاصل از یادآوری گذشته‌های درخشان- از واجبات نماز

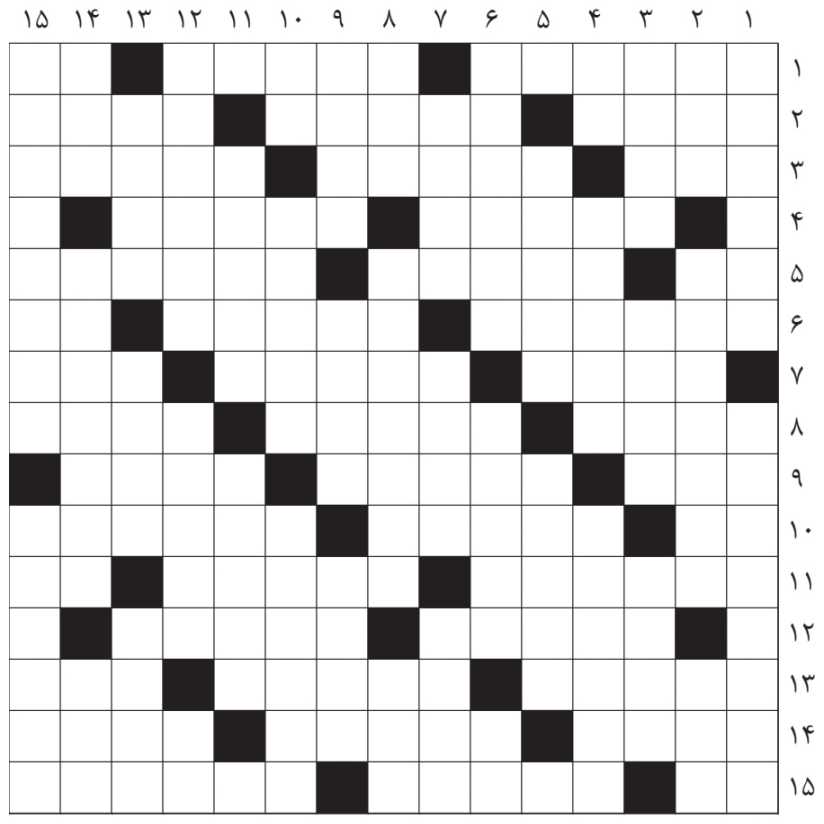

حل سودوکو ۳۸۳۸

۲	۷	۶	۳	۱	۵	۴	۸	۹
۴	۸	۵	۲	۷	۹	۱	۶	۳
۹	۳	۱	۴	۶	۸	۲	۵	۷
۷	۱	۸	۶	۵	۳	۹	۴	۲
۳	۴	۲	۹	۸	۱	۶	۷	۵
۶	۵	۹	۷	۲	۴	۸	۳	۱
۱	۲	۷	۵	۴	۶	۳	۹	۸
۸	۶	۳	۱	۹	۷	۵	۲	۴
۵	۹	۴	۸	۳	۲	۷	۱	۶

۲	۶	۴	۵	۷	۸	۹	۳	۱
۸	۹	۱	۳	۲	۴	۷	۵	۶
۷	۵	۳	۹	۱	۶	۸	۲	۴
۶	۸	۹	۱	۵	۲	۴	۷	۳
۵	۱	۷	۴	۹	۳	۶	۸	۲
۳	۴	۲	۸	۶	۷	۱	۹	۵
۴	۷	۵	۲	۸	۱	۳	۶	۹
۱	۲	۸	۶	۳	۹	۵	۴	۷
۹	۳	۶	۷	۴	۵	۲	۱	۸

حل جدول ۴۸۴۲

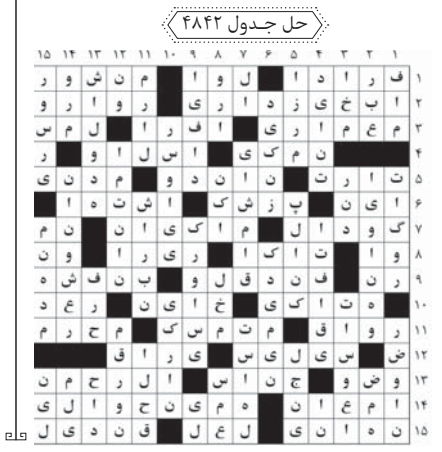

سودوکو سخت ۳۸۳۹

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

	۵			۹		۸		
۲								
۱		۳	۴			۶		
۳		۵	۷					
۷			۸	۲	۶			۳
					۹	۱		۲
		۲			۷	۵		۸
								۷
		۴		۳			۱	

سودوکو ساده ۳۸۳۹

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

۸	۲		۱					۷
۶	۳		۹	۷			۲	
							۵	
			۸	۴		۵		
۵	۴	۸				۲	۹	۳
		۹		۲	۵			
	۸							
	۵			۳	۴		۱	۹
۷					۱		۴	۵